College voor zorgverzekeringen

Onderwerp:	**De combinatie van (lokale) hyperthermie en dendritische cellentherapie bij de indicatie gemetastaseerde borstkanker is geen te verzekeren prestatie**
Samenvatting:	In 2005 heeft het CVZ vastgesteld dat de combinatie van (lokale) hyperthermie en dendritische cellentherapie bij de indicatie gemetastaseerde borstkanker niet voldeed aan de stand van de wetenschap en praktijk. In maart 2007 is een aanvullend literatuuronderzoek verricht, met name gericht op de afgelopen drie jaar. Op basis van deze beoordeling handhaaft het CVZ zijn oordeel dat de behandeling met (lokale) hyperthermie en dendritische cellentherapie bij de indicatie gemetastaseerde borstkanker niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk en daarmee geen te verzekeren prestatie is.
Soort uitspraak:	AaZ = adviesaanvraag Zvw
Datum:	10 april 2007

Onderstaand de volledige uitspraak.

De adviesaanvraag
Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van behandeling met lokale hyperthermie met dendritische cellentherapie door dr. Gorter in Keulen. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd.

Toepasselijke polisvoorwaarden
Deze zijn door verweerder reeds aangegeven. De inhoud van de genoemde polisvoorwaarden komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald. In dit geschil gaat het met name om Artikel 2.3. Medische noodzaak:

- Aanspraak op zorg of vergoeding van kosten van zorg zoals vermeld in deze verzekeringsvoorwaarden bestaat slechts indien en voorzover de verzekerde op de zorgvorm naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen. De inhoud en omvang van de vormen van zorg worden mede bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk en, bij ontbreken van een zodanige maatstaf door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg.

Het College acht ook de volgende polisvoorwaarde van belang:

- Artikel 2.11 Interpretatie
  De Zvw en het Besluit zorgverzekering zijn leidend voor de inhoud van deze verzekeringsvoorwaarden. Bij interpretatieverschillen zijn de teksten uit de wet- en regelgeving, inclusief de wetsgeschiedenis, bepalend.

Zorgverzekeringswet en Besluit zorgverzekering
Artikel 10, onder a Zorgverzekeringswet. Hierin is omschreven dat het krachtens de zorgverzekering te verzekeren risico de behoefte aan geneeskundige zorg inhoudt.

Artikel 11, derde lid Zorgverzekeringswet bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur de inhoud en omvang van de te verzekeren risico's nader kan worden geregeld. Deze algemene maatregel van bestuur vindt zijn uitwerking in het Besluit zorgverzekering (hierna: Besluit Zv).

Artikel 2.1.1 Besluit Zv regelt dat de zorg en overige diensten, bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de wet de vormen van zorg of diensten omvatten die naar inhoud en omvang zijn omschreven in de artikelen 2.4 tot en met 2.15.
Artikel 2.1.2 Besluit Zv regelt dat de inhoud en omvang van de vormen van zorg of diensten mede worden bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk en, bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten.
Artikel 2.1.3 Besluit Zv regelt dat onverminderd hetgeen is bepaald in de artikelen 2.4 tot en met 2.15, de verzekerde op een vorm van zorg of een dienst slechts recht heeft voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Het geschil
Verzoekster lijdt aan een uitgezaaide vorm van borstkanker en heeft zich onder behandeling gesteld van de heer Gorter in Duitsland. Verweerder weigert deze zorg (lokale dan wel totale lichaamshyperthermie en dendritische celtherapie) aan te merken als een verzekerde prestatie met als argument dat het geen zorg betreft naar stand van wetenschap en de praktijk noch geldt als verantwoorde en adequate zorg. Verzoekster claimt ook de twee behandelingen afzonderlijk, met name de hyperthermie en heeft ter onderbouwing een uitvoerige literatuurlijst opgenomen in het schrijven aan uw commissie.

Medische beoordeling
Na kennisneming van het geschil heeft het College dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd. Op basis van het dossier is de medisch adviseur het eens met het medisch oordeel dat is opgenomen in de heroverweging van verweerder. Ter aanvulling en ter nadere motivering deelt hij het volgende mee.

Het is inmiddels twee jaar geleden dat het CVZ zich heeft uitgesproken over deze (combinatie van) behandelingen bij de indicatie gemetastaseerde borstkanker. Destijds betrof het nog een gebruikelijkheidsstandpunt in het kader van de Ziekenfondswet. De conclusie luidde toen: dat het geen gebruikelijke zorg betrof.
Op 26 maart 2007 is een aanvullend literatuuronderzoek verricht met name gericht op de afgelopen drie jaar. Zie voor de zoekstrategie de bijlage met de searchresultaten. Er zijn geen relevante publicaties gevonden.

Verzekerde geeft een gecombineerde behandeling ondergaan van beide modaliteiten welke als een samenhangend geheel gezien moeten worden. Het literatuuroverzicht van verzekerde bevat géén relevante gegevens: Er worden geen onderzoeksresultaten vermeld van de twee behandelingsmodaliteiten bij de indicatie uitgezaaide borstkanker. Het niet vinden van positieve resultaten bij de recente literatuursearch van het CVZ toont aan dat ook nu de behandeling van uitgezaaide vormen van borstkanker met hyperthermie en dendritische cellen nog geen verantwoorde zorg is; er ontbreekt ten enen male een wetenschappelijke onderbouwing die de waarde aantoont. Overigens wordt, bij de vorm van (totale lichaams)hyperthermie die de heer Gorter toepast, niet de internationaal noodzakelijke geachte meer dan 40 graden bereikt gedurende een adequate periode, omdat dit intensieve zorgvoorzieningen vereist. Van mildere vormen is nooit een zinvol antitumor effect bij de mens aangetoond.

Ook voor zover er gegevens bestaan over dendrititische celtherapieën, betreffen deze specifiek geactiveerde of bijna altijd gecommitteerde vormen. Hiervan is geen sprake in het geval van de behandeling door de heer Gorter.

Conclusie:
Zorginhoudelijk is de medisch adviseur het eens met de heroverweging van verweerder. De behandeling met (locale) hyperthermie en dendritische cellentherapie bij de indicatie gemetastaseerde borstkanker behoort volgens de stand van de wetenschap en praktijk niet tot de verzekerde medisch-specialistische zorg.

Ook als achteraf geclaimd wordt, dat dit succesvol geweest zou zijn, kan deze claim nimmer leiden tot recht op vergoeding op grond van de basispolis/Zorgverzekeringswet.

Ten aanzien van het argument van verzoekster dat in Duitsland hyperthermie onder GOA-nummer 8583 wordt vergoed merkt de medisch adviseur nog het volgende op.
In Duitsland is in 2005 vastgesteld dat geen enkele toepassing van hyperthermie voor vergoeding door de Krankenkasse in aanmerking komt (http://www.g-ba.de/cms/upload/pdf/abs5/beschluesse/2005-06-15-BUB-Hyperthermie.pdf)

Juridische beoordeling
Het College heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en bovenstaand advies van de medisch adviseur, is het College het met verweerder eens dat verzoeker niet in aanmerking komt voor het gevraagde omdat de behandeling met (locale) hyperthermie gecombineerd met dendritische cellentherapie bij gemetastaseerde borstkanker niet conform de stand van de wetenschap en praktijk is en daarom niet behoort tot de verzekerde prestatie medisch-specialistische zorg.
Het College is overigens van mening dat in het kader van de Zorgverzekeringswet de term "gebruikelijk" niet meer past.
Gelet op het oordeel van de medisch adviseur dienen de twee behandelingen ook niet los van elkaar te worden gezien.

Wat betreft de stelling van verzoekster dat op grond van artikel 2.3 van de polisvoorwaarden aanspraak bestaat op zorg indien de zorgvorm naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen wijst het College erop dat in deze voorwaarde staat dat er aanspraak bestaat op zorg *zoals vermeld in deze verzekeringsvoorwaarden*. Verweerder beroept zich op de tweede zin van de betreffende polisvoorwaarde.
Voorzover niet duidelijk is wat deze polisvoorwaarde betekent voor de inhoud en omvang van de verzekerde zorg wijst het College op het volgende.
Polisvoorwaarde 2.11 geeft aan dat de Zorgverzekeringswet en het Besluit zorgverzekering leidend zijn voor de inhoud van de verzekeringsvoorwaarden. Uit de artikelen 2.1.1, 2.1.2 en 2.1.3 van het Besluit zorgverzekering volgt duidelijk dat de inhoud en omvang van de in het Besluit genoemde prestaties eerst wordt bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk en dat een verzekerde *slechts* recht hierop heeft voorzover hij daarop naar inhoud en omvang is aangewezen.

Advies van het College
Het College adviseert u bovenstaande juridische beoordeling te betrekken in uw advies.